

Σ' αυτόν τον παγκόσμιο αποκλεισμό, που είναι η συνάθροιση δισεκατομμυρίων ατομικών αποκλεισμών, άλλων συνειδητών κι άλλων ασυνείδητων, η απομόνωση απεικονίζεται σαν ένα δυσανάλογο και δύσμορφο γεωμετρικό στερεό, που φιλοδοξεί να γίνει πυραμίδα, του λείπει όμως το κορυφαίο πολυγωνικό σώμα των σοφών, που θα προσδώσει το χαρακτηριστικό του ονόματός της, καθώς και η συμμετρία των εφαπτόμενων πλευρών της. Η βάση του έχει το πρόσωπο του πανικοβλημένου πλήθους, λόγω φόβου και άγνοιας, από τις άνισες παράπλευρες επιφάνειες η μια η πιο στενή το συμπυκνωμένο πρόσωπο, όσων έχουν απομονωθεί με τη θέλησή τους χρόνια πολλά, η δεύτερη αντιπροσωπεύει τη φιλανθρωπία, τους ανθρώπους της προσφοράς, η τρίτη η μεγαλύτερη, την απάθεια, με τις μορφές όσων είναι σκυμμένοι σε μια συσκευή και η τέταρτη των αδιάφορων βολεμένων μικροαστών. Παρ' όλα αυτά όμως ο κορωνοϊός πολιορκεί όλο αυτό το κακοφτιαγμένο κοινωνικό σύνολο, χωρίς εξαιρέσεις. Είμαστε «Πανέτοιμοι να παραδοθούμε» γράφει ο Καθηγητής Φιλοσοφίας Χρήστος Γιανναράς στην «Καθημερινή» και το αναφέρω με την ευρύτερη έννοια. Η περίοδος αυτή είναι η μοναδική στην ιστορία της ανθρωπότητας που οι φυλακισμένοι δεν νιώθουν πια μόνοι, γιατί φυλακισμένοι είναι κι αυτοί έξω από τις φυλακές κυριολεκτικά και μεταφορικά.

Στη Μητρόπολη της μοναξιάς, «Δεν είσαι μόνος» δηλώνει στο συναπαστικό κείμενό του, που κοινοποιήθηκε στις 14 Απριλίου από το διαδικτυακό Lifo, ο Κοσμήτορας της Νεοελληνικής Έδρας του Πανεπιστημίου του Σύνδευ κ. Βρασίδας Καραλής, σε μια ποιητικά ρεαλιστική θεώρηση που σε συγκλονίζει. Σ' αυτή την πόλη θα θέλα κι εγώ να ξαναγύριζε ο ρυθμός της καθημερινότητας, να γέμιζαν οι αίθουσες με φοιτητές, οι βιβλιοθήκες, η αγορά με κόσμο, όμως με μια διαφορά μ' ένα rewind ή forward, χρόνια πίσω ή χρόνια μετά. Ποια είναι άραγε αυτή η νεολαία που συζητάει, μάχεται, αναρωτίεται, αγωνιά πέρα από τα selfies και τα likes; Εάν υπάρχει να ξαναγυρίσει όπως ήταν, εάν όχι ν' αλλάξει, να ζωντανέψει. Ποιοι άνθρωποι να γεμίσουν τις οδούς, που περπατάνε σκυμμένοι στα κινητά τους, σαν «Τα ανθρωπάκια» του Γαϊτή και δεν βλέπουν που πατάνε, κάνοντας τους οδηγούς να παλεύουν να μην τους σκοτώσουν; Ποια ζευγάρια να ελευθερωθούν που μιλάνε μόνο με μηνύματα, που πάνε στις καφετέριες μετά από μια νύχτα στα γυμνά κρεβάτια τους και δεν έχουν να πουν μια λέξη, μονάχα ψάχνουν ψυχρά κι αμίλητα, ο καθένας χωριστά απομακρυσμένος, τους δικούς του «φίλους»; Σ' αυτό το σημείο θα συμφωνήσω «Με τα μάτια της ψυχής», την ανοιχτή επιστολή του πανεπιστημιακού, κριτικού, δοκιμογράφου, συγγραφέα και μεταφραστή λογοτεχνίας κ. Γιάννη Βασιλακάκου, που δημοσιεύτηκε στη Μελβούρνη - την πιο βιώσιμη πόλη του πλανήτη μας σύμφωνα με στατιστικές -, από την εφημερίδα «Νέος Κόσμος» στις 5 Απριλίου, όπου μεταξύ πολλών άλλων εύστοχων σχολίων, αναφέρει για την επιστροφή μας στην κανονικότητα και διερωτάται ρητορικά για ποια κανονικότητα μιλάμε, όταν όλα οδηγούνται προς την καταστροφή, δηλαδή να επιστρέψουμε για να ξαναρχίσουμε τα ίδια; Ας χρησιμοποιήσουμε, προτείνει, αυτόν τον ευδόκιμο χρόνο για περισυλλογή, για το τι μέλλει γενέσθαι.

Πριν λίγες μέρες, κοιτούσα το ανοικτό παράθυρό μου κι αποφάσισα να πάω ν' αγοράσω ένα κουρτινόχυλο για να κρεμάσω την ορατή προστασία μου, από ότι ευτυχώς μ' ενοχλεί, ενώ το ποίημα του Καβάφη τριγύριζε στο νου μου: Σ' αυτές τες σκοτεινές κάμαρες, / που περνώ/ μέρες βαρυές, επάνω κάτω τριγυρνώ/ για νάβρω τα παράθυρα. - Όταν ανοίξει/ ένα παράθυρο θάναι παρηγορία. - / Μα τα παράθυρα δεν βρίσκονται, ή δεν μπορώ/ να τάβρω. Και καλλίτερα ίσως να μην τα βρω. / Ίσως το φως θάναι μια νέα τυραννία./ Ποιός

ξέρει τι καινούρια πράγματα θα δείξει. Πήγα λοιπόν σ' ένα κατάστημα και καθώς μ' εξηπηρετούσε η ευγενική πωλήτρια, τη ρώτησα πως πάνε τα πράγματα στο μαγαζί τους, εάν θα μπορέσουν να το διατηρήσουν μ' αυτή την κατάσταση κι εκείνη μου απάντησε ευχαριστημένη, πως έχουν πιο πολλές πελάτισσες τώρα, επειδή είναι κλεισμένες στο σπίτι, έρχονται και παίρνουν ραφτικά, κλωστές και βελόνες για να κεντήσουν, μαλλί για να πλέξουν, υφάσματα να ράψουν! Οι γυναίκες άρχισαν να βγάζουν από το χρονοντούλαπο συνήθειες παλιομοδίτικες, αποδιωγμένες, ξεχασμένες, άρχισαν κιόλας να μαγειρέουν. Κοπελίτσες που δεν ήξεραν να φτιάχνουν ούτε αυγά φτιάχνουν γλυκίσματα και φαγητά στην κατσαρόλα. Ο ιδιοκτήτης του σπιτιού που νοικιάζω μου είπε κα-

ταχαρούμενος πως η κόρη του, πτυχιούχος κι εργαζόμενη δεν ήξερε να κάνει απολύτως τίποτα και τώρα μαγειρέυει κάθε μέρα. Δεξιότητες που κόντευαν να χαθούν ξαναβγαίνουν στην επιφάνεια, όπως το να καρφώσει ένας άντρας ένα καρφί στον τοίχο, να βάψει μια κορνίζα, να κόψει το γρασίδι, να φυτέψει λαχανικά, ν' αλλάξει μια λάμπα, να ψήσει για φίλους, να πλύνει το αυτοκίνητό του, να βάλει ένα τούβλο στο γκρεμισμένο φράχτη ... Πολλοί σύνυγοι χαρακτηρίζουν τον ίο «ευλογία», γιατί μαζεύτηκε πάλι η οικογένειά τους, τρώνε μαζί, μιλάνε, ξαναείδαν τους γιους και τις κόρες τους. Σταμάτησε το Uber delivery, που πήγαινε στα σπίτια μέχρι και πρωινά, ακόμα και για ένα σάντουιτς! Τελικά, όταν τα πράγματα γίνονται ακραία, έρχεται ένας ίος και τα απαξιώνει σχεδόν όλα, τους στερεί την αίγλη και τη δήθεν χρησιμότητά τους. Το μανιώδες κυνήγι της κοινωνικής καταξίωσης που στηρίζεται σε διαλυμένες ή υπολειτουργικές οικογένειες, σε άρρωστα ψυχικά παιδιά, τι είδους άραγε ικανοποίηση μπορεί να επιφέρει;

Η δική μου πληγή σ' αυτή την πανδημία είναι η Δημοτική Εκπαίδευση, η θεμελιώδης βάση της Παιδείας. Είναι τόσο θλιβερό να βλέπεις άψυχα σχολεία κλειστά, σιωπηλά, έρημα χωρίς παιδιά! Αυτό το θέαμα είναι σαν μια μαχαιρία να διαπερνά το σήθος μου. Ποτέ δεν το συνήθισα, ποτέ δεν θα το συνηθίσω. Χάνονται οι συναναστροφές, οι μαθητικές αναμνήσεις, οι ομάδες, οι παρέες, οι απορίες στην τάξη, η προσήλωση, η προσπάθεια βελτίωσης, η αυτοσυγκέντρωση, η πειθαρχία, η αυστηρότητα, η τάξη, η μάθηση, η γραφή, η ανάγνωση, ο λόγος, ο θαυμασμός για ένα ενδιαφέρον μάθημα, η επιθυμία για γνώση, το παιχνίδι στην αυλή, το πρότυπο ενός δασκάλου, η έμπνευση από κάποιον άλλο, η μίμηση και η πράξη. Εάν χαθεί το «θεμέλιο» ολόκληρο το οικοδόμημα θα καταρρεύσει, χωρίς επιστροφή, χωρίς επιδιόρθωση, ανεπιστρεπτί. Χάνεται η αθωότητα, γιατί η άκαρη πληροφόρηση διαστρεβλώνει το χαρακτήρα και δημιουργεί ψυχικά τραύματα στις άγουρες ψυχές, σε συνδυασμό με αδιάφορους γονείς που πληρώνουν ακριβές συσκευές, για να έχουν την ησυχία τους, στρέφοντας τα νώτα στα πλάσματα που οι ίδιοι, εν επιγνώσει τους, έφεραν στον κόσμο. Μόνα παιδιά. Σχολεία κλειστά. Κάγκελα ψηλά. Λουκέτα σφαλιστά.

Η Μοναξιά
κεκλεισμένων των θυρών
«Εντός των τειχών»

βγάζει με βια
τα μαύρα ρούχα της, τα σκοτεινά, φοράει χρώματα σεμνά
κι ανοίγει πόρτες και κλουβιά

σε μιαν αγκαλιά
να κλείσει όλα τα «ορφανά» παντοτινά.

Σηκώνει το χέρι δειλά
να χαιρετίσει το Μέλλον που κοιτά, κλείνοντας το μάτι συνωμοτικά
κι αυτό χαμογελά προγνωστικά,

ατενίζοντας το όνειρο
που χρόνια κρατά ερμητικά
πληρών των Γραφών,
των οραματιστών «Εκτός των Τειχών»!

